

**GŁÓWNY INSPEKTOR
NADZORU BUDOWLANEGO**

DWB.42.2.2025
Warszawa, 30 marca 2026

Pani

Aida Januszkiewicz - Piotrowska

**Wielkopolski Wojewódzki
Inspektor Nadzoru Budowlanego**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 6 ustawy *o wyrobach budowlanych*¹ oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*², zespół upoważnionych kontrolerów w składzie:

1. Mateusz Roślaniec – kierownik zespołu,
2. Zbigniew Trzciński – członek zespołu,

w dniach 21 - 25 lipca 2025 r., przeprowadził kontrolę problemową Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego³ z siedzibą przy al. Niepodległości 16/18, 61- 713 Poznań.

Celem przeprowadzonej kontroli jest ocena prawidłowości realizacji przez WINB zadań w zakresie podejmowanych działań będących wynikiem otrzymanego zgłoszenia o nieprawidłowościach.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości celem kontroli jest również ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do ich usunięcia.

Ponadto, przeprowadzona kontrola ma na celu, w przypadku wykazania nieprawidłowości lub uchybień o podobnym charakterze w organach objętych cyklem kontroli, w stosownym przypadku wydanie wytycznych.

Zgodnie z *Programem kontroli*, kontrolą obejmuje działania jednostki kontrolowanej w zakresie:

¹ z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2021 poz. 1213)

² z dnia 15 lipca 2011 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 224 z późn. zm.)

³ dalej: organ lub Wielkopolski WINB.

- terminowości działań podjętych przez organ po otrzymaniu zgłoszenia o możliwych nieprawidłowościach, w tym stosowanych kryteriów odpowiednio do informacji zawartych w zgłoszeniu, dotyczących zarówno terminu działania jak i zakresu działań (np. decyzja o zleceniu badań próbki wyrobu),
- prawidłowości zakresu oceny wyrobu w odniesieniu do wskazanych w zgłoszeniu informacji o możliwych nieprawidłowościach,
- informowania zgłaszających o podjętych działaniach,
- wprowadzania do systemu e-SNRWB informacji o kontrolach przeprowadzonych po 1 stycznia 2022 r.

Kontrolą objęto ww. działania dotyczące zgłoszeń o nieprawidłowościach, wpływających do organu od początku 2022 r. do momentu wszczęcia niniejszej kontroli.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki kontrolowanej pełni Pani Aida Januszkiewicz-Piotrowska (od 23 sierpnia 2016 r.)⁴. Stanowisko Zastępcy WINB (od 1 marca 2017) pełni Pani Monika Kaczmarek⁵. W czasie kontroli GUNB, wobec nieobecności ww., spowodowanej długotrwałym zwolnieniem lekarskim, kierownictwo WINB reprezentowała pani Katarzyna Zgrabczyńska, Naczelnik Wydziału Inspekcji i Kontroli⁶. W okresie objętym kontrolą funkcję Naczelnika Wydziału Wyrobów Budowlanych pełniła Pani Małgorzata Drajerczak (Antczak) (od 1 września 2011)⁷.

Zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Poznaniu*, Wydział Wyrobów Budowlanych (WWB) podlega bezpośrednio Zastępcy Wielkopolskiego WINB⁸.

Do zadań Wydziału Wyrobów Budowlanych należy m. in. prowadzenie, jako organ pierwszej instancji, działalności kontrolnej oraz postępowań administracyjnych w sprawach określonych przepisami o wyrobach budowlanych [...], przekazywanie do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego postanowień i decyzji.

1. Opis ustalonego stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, tj. od początku 2022 r. do rozpoczęcia niniejszej kontroli, Wielkopolski WINB wykazał 52 zgłoszenia o nieprawidłowościach dotyczących wyrobów budowlanych, w tym 11 informacji bezpośrednio lub pośrednio przekazanych przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego.

Kontrolą objęto 10 losowo wybranych zgłoszeń o nieprawidłowościach dotyczących wyrobów budowlanych wraz z działaniami organu po otrzymaniu zawiadomienia o nieprawidłowościach.

2.1. Podejmowanie działań w wyniku zgłoszenia o nieprawidłowościach dotyczących wyrobów budowlanych

⁴ zgodnie z dokumentem powołania, znak: OA.III.2110.I.14.2016.4 z dnia 22.08.2016 r.

⁵ zgodnie z dokumentem: *Porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy* z dnia 28 lutego 2017 r., znak WKO.2112.2.2017.EB.

⁶ na podstawie Upoważnienia nr 28/2025 z dnia 07.07.2025 r.

⁷ zgodnie z dokumentem: *Porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy* z dnia 9 sierpnia 2011 r., znak WKO.2112.22.2011.EK.

⁸ zgodnie z dokumentem: *Załącznik* do Zarządzenia Nr 6/19 Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 17 czerwca 2019 r., w sprawie Regulaminu organizacyjnego Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Poznaniu, zatwierdzonego przez Wojewodę Wielkopolskiego w dniu 18.06.2019 r.

Pismem z dnia 25 lipca 2025 r., znak BOA.1610.3.2025.MJW⁹ organ poinformował, iż pomimo braku pisemnego określenia zasad podejmowania czynności, wszyscy pracownicy wykonujący zadania kontrolne zostali w formie ustnej zapoznani z ogólnymi kryteriami podejmowania działań w wyniku otrzymania zgłoszeń o nieprawidłowościach. Dodatkowo każde zgłoszenie jest również analizowane indywidualnie.

O kolejności i priorytetyzacji realizacji zgłoszeń, decyduje znaczenie zgłaszanego wyrobu, dla bezpieczeństwa konstrukcji i bezpieczeństwa pożarowego obiektów budowlanych oraz historia kontroli danego podmiotu gospodarczego ze zgłoszenia – producenta lub sprzedawcy. Dodatkowymi kryteriami są realizacja planów zatwierdzonych przez GUNB oraz zmienny stan osobowy zespołu kontrolnego.

Nadzór nad ww. działaniami wykonuje Naczelnik Wydziału Wyrobów Budowlanych, który bezpośrednio podlega Zastępcy Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

W momencie rozpoczęcia kontroli zespołu GUNB, organ podjął działania względem 6 z 10 otrzymanych informacji o nieprawidłowościach. W przypadku 6 zgłoszeń organ wszczął u przedsiębiorców 4 kontrole planowe¹⁰ i 2 doraźne¹¹. Trzy spośród wcześniej wymienionych spraw Wielkopolskiego WINB były kontrolami producentów, a pozostałe trzy kontrolami sprzedawców.

W odniesieniu do 4 zgłoszeń¹², w momencie wszczęcia kontroli GUNB, Wielkopolski WINB nie podjął żadnych działań.

Spośród wszystkich kontrolowanych spraw:

- 7 zawiadomień było przekazanych przez innych wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego¹³,
- 1 zgłoszenie pochodziło od osoby prywatnej¹⁴,
- 1 zgłoszenie od podmiotu gospodarczego¹⁵,
- 1 zgłoszenie zostało przekazane przez GUNB¹⁶.

Podczas 6 kontroli przeprowadzonych przez organ, działaniami kontrolnymi objętych zostało łącznie 10 wyrobów budowlanych. W jednym przypadku, kontrolowany wyrób uznano za niespełniający kryteriów wyrobu budowlanego¹⁷. W każdej z analizowanych spraw przedmiot i zakres kontroli odpowiadały zakresowi zgłaszanych nieprawidłowości.

Co do zasady organ podejmował działania w terminie od 4 do 66 dni roboczych od momentu otrzymania zgłoszenia.

⁹ będącym odpowiedzią na pytanie kontrolerów z dnia 21 lipca 2025 r., znak DWB.42.2.2025

¹⁰ sprawy o sygnaturach: WWB.7782.1.13.2025.MD, WWB.7781.1.5.2023.AR, WWB.7782.1.3.2025.ML, WWB.7781.1.3.2024.ML

¹¹ sprawy o sygnaturach: WWB.7781.1.4.2024.MJA, WWB.7781.1.8.2024.ML.

¹² zgłoszenia o sygnaturach: L.dz 6886/22 z 08.12.2022 otrzymane 08.12.2022 r., znak sprawy WWB.760.11.2022.AR, WWB.761.1.2024.MD otrzymane 11.12.2023 r., WWB.761.3.2024.MD otrzymane 21.12.2023 r. oraz WWB.761.18.2024.MD otrzymane 10.10.2024 r.

¹³ zawiadomienia zarejestrowane jako: WWB.761.10.2025.MD, WWB.761.7.2024.MD, RPW/1964/2023-1P, WWB.761.3.2024.MD, WWB.761.18.2024.MD, WWB.761.1.2024.MD, RPW/20/2024-1P.

¹⁴ zgłoszenie zarejestrowane jako: epuap - L.dz 6886/22 z 08.12.2022.

¹⁵ sprawa o sygnaturze WWB.761.23.2024.MD.

¹⁶ zarejestrowane jako RPW/2225/2024, sprawa WWB.7781.1.8.2024.ML.

¹⁷ sprawa WWB.7781.1.8.2024.ML.

W odniesieniu do 3 spraw organ nie podjął żadnych działań do chwili rozpoczęcia kontroli GUNB, przez odpowiednio 193¹⁸, 395¹⁹ i 403²⁰ dni robocze od otrzymania informacji o nieprawidłowościach. Z czego:

- w przypadku 1 zgłoszenia²¹, gdzie od otrzymania informacji o nieprawidłowościach do dnia wszczęcia kontroli GUNB upłynęło 395 dni roboczych, zgodnie z wyjaśnieniami²², organ nie podjął działań kontrolnych wobec zgłaszanego podmiotu z uwagi na dalszą analizę jego działalności w rejestrze KRS, która wykazała usługowy nie produkcyjny charakter przedsiębiorcy. W tym przypadku organ powinien wykonać rozeznanie w miejscu prowadzenia działalności przez wskazany w zgłoszeniu podmiot w celu ustalenia, czy faktycznie podmiot nie prowadzi działalności związanej z udostępnianiem na rynku wyrobów budowlanych. Powyższe działania nie zostało jednak udokumentowane w formie pisemnej.
- w przypadku 2 zgłoszeń²³ organ nie podejmował żadnych działań przez odpowiednio 193 i 403 dni robocze od otrzymania informacji o nieprawidłowościach do dnia rozpoczęcia kontroli GUNB, z powodu ograniczonych możliwości kadrowych, koniecznością wykonania planu pracy oraz niską ocenę wagi zgłaszanych nieprawidłowości²⁴.

W przypadku 1 zgłoszenia²⁵, organ ograniczył się jedynie do zawiadomienia zgłaszającego o przeanalizowaniu i ewentualnym podjęciu działań wobec zgłaszanych nieprawidłowości. Z wyjaśnień organu²⁶ wynika, że poddany późniejszej analizie wyrób będący przedmiotem zgłoszenia, został uznany za niebędący wyrobem budowlanym w rozumieniu *uowb* z dnia 16 kwietnia 2004 r. Jak wynika ze zgłoszenia²⁷ wyrób został dopuszczony do sprzedaży na podstawie wzajemnego uznawania. W tej sytuacji organ powinien wystąpić do organu nadzoru rynku z kraju pochodzenia wyrobu z pytaniem o zastosowanie oraz legalność wprowadzenia tego wyrobu do obrotu. Z dokumentów oraz wyjaśnień kontrolowanego WINB wynika, iż takie wystąpienie nie zostało sformułowane, w związku z czym organ nie wykorzystał w pełni narzędzi administracyjnych, którymi dysponuje.

Niezależnie od wskazanych przez organ przyczyn jako nieprawidłowość uznać należy pozostawianie spraw bez stosownego działania przez wskazany czas. Może to skutkować pozostawieniem na rynku wyrobu niezgodnego z ustawą o *wyrobach budowlanych*. Jako osobę odpowiedzialną za ww. nieprawidłowości uznać należy osobę ustalającą harmonogram działań wydziału.

Jedynie w odniesieniu do 2 spraw organ informował zgłaszającego o planowanym podjęciu działań lub zamiarze wnikliwego przeanalizowania zgłoszenia pod kątem dalszych działań. W pierwszym przypadku zgłaszającym był GUNB²⁸, a w drugim zgłoszenie było przesłane

¹⁸ zgłoszenie zarejestrowane jako WWB.761.18.2024.MD otrzymane 10.10.2024 r.

¹⁹ zgłoszenie zarejestrowane jako WWB.761.3.2024.MD otrzymane 21.12.2023 r.

²⁰ zgłoszenie zarejestrowane jako WWB.761.1.2024.MD otrzymane 11.12.2023 r.

²¹ zgłoszenie WWB.761.3.2024.MD

²² pismo znak BOA.1610.3.2025.MD z dnia 22.09.2025 r., będące odpowiedzią na zapytania kontrolne GUNB (DWB.42.2.2025 z 30 września 2025 r.).

²³ sprawy o sygnaturach WWB.761.18.2024.MD i WWB.761.1.2024.MD

²⁴ odpowiedź zawarta w piśmie znak BOA.1610.3.2025.MD z dnia 22.09.2025 r.

²⁵ zgłoszenie zarejestrowane jako WWB.760.11.2022.AR

²⁶ pismo znak BOA.1610.3.2025.MD z dnia 22.09.2025 r., będące odpowiedzią na zapytania kontrolne GUNB (DWB.42.2.2025 z 30 września 2025 r.).

²⁷ załącznik z dnia 14 stycznia 2022 r. do zgłoszenia

²⁸ sprawa WWB.7781.1.8.2024.ML.

przez osobę prywatną²⁹. W obu przypadkach organ ostatecznie uznał zgłaszane wyroby za niespełniające kryteriów wyrobu budowlanego.

W sprawie drugiego zgłoszenia organ nie podjął w ogóle żadnych działań ani nie udokumentował na piśmie przyczyn odstąpienia od nich. O ile zaniechanie działań wobec zgłaszanych nieprawidłowości, w sporadycznych przypadkach, może być uzasadnione, o tyle uzasadnienie to i informacja o dalszym sposobie postępowania powinny, w tych sprawach, zostać udokumentowane, choćby w formie notatki służbowej i włączane do akt.

W pozostałych przypadkach, gdzie zgłaszającym był Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego lub przedsiębiorca, organ nie informował o planowanych działaniach.

Tylko w 2 sprawach organ poinformował zgłaszającego o wynikach przeprowadzonych działań³⁰. Informacje o wynikach przeprowadzonych działań do zgłaszających przekazywane były w terminie od 1 do 6 dni roboczych. W pozostałych przypadkach objętym kontrolą organ nie informował zgłaszających o swoich ustaleniach. Z wyjaśnień wynika, że w przypadku zgłoszeń otrzymywanych od innych WINB, funkcję informacyjną spełnia system SNRWB. Organ argumentuje to także tym, że wszystkie informacje były przekazane do wykorzystania służbowego, a żaden ze zgłaszających nie prosił o dodatkową informację zwrotną. W ten sam sposób organ wyjaśnia także brak informacji o planowanych działaniach.

W tym miejscu należy jednak zauważyć, że wśród przesyłających informacje o nieprawidłowościach były też osoby lub przedsiębiorcy nie mający dostępu do systemu SNRWB. W tych przypadkach zgłaszający zostaje pozbawiony jakiegokolwiek informacji na temat planowanych lub podjętych działań w sprawie jego zawiadomienia. Oczywiście nie jest on stroną ewentualnego postępowania i organ nie jest zobligowany do udzielania pełnej informacji na temat swych ustaleń. Niemniej pozostawienie zgłoszenia bez jakiegokolwiek informacji zwrotnej nie jest dobrą praktyką. Powyższe działania organu polegające na niepowiadamianiu poszczególnych zgłaszających o działaniach planowanych lub podjętych względem zgłaszanych przez nich wyrobów, uznać należy za uchybienie.

W odniesieniu do 1 zgłoszenia³¹ organ wszczął postępowanie administracyjne³², zakończone wydaniem postanowienia na podstawie art. 26 ust 3 i 4 *uowb* o obciążeniu producenta kosztami badań próbki wyrobu, których wynik był negatywny. Organ nie wszczął natomiast postępowań administracyjnych w sprawie nieprawidłowości wyrobu budowlanego oraz w sprawie nałożenia kary finansowej na producenta wprowadzającego do obrotu wyrób niespełniający wymagań *uowb*.

Z dodatkowych wyjaśnień³³ organu wynika, że *w toku kontroli producent usunął stwierdzone nieprawidłowości formalne dotyczące przedmiotowego wyrobu oraz wyprzedał partię wyrobu objętą kontrolą*. Organ jednak dysponował sprawozdaniem z badań próbki wyrobu budowlanego z wynikiem negatywnym. Było to potwierdzenie, że objęty kontrolą wyrób budowlany nie spełnia wymagań *uowb*, a wykazane nieprawidłowości mają charakter nieusuwalny. Zatem organ dysponował dowodem wystarczającym do wszczęcia postępowań administracyjnych w sprawie wyrobu

²⁹ sprawa WWB.760.11.2022.AR.

³⁰ kontrola WWB.7781.1.4.2024.MJA gdzie zgłaszającym był Lubuski WINB i kontrola WWB.7781.1.8.2024.ML po zgłoszeniu od GUNB.

³¹ w rejestrze jako WWB.7781.1.3.2024.ML – kontrola producenta po negatywnych wynikach badań, zleconych przez innego WINB

³² postępowania o sygnaturze: WWB.7781.1.3.2024.ML.

³³ pismo Wielkopolskiego WINB nr BOA.1610.3.2025.MD, z dnia 28 października 2025 r.

budowlanego niespełniającego wymagań ustawy *o wyrobach budowlanych* oraz w sprawie nałożenia kary finansowej na producenta wprowadzającego do obrotu wyrób budowlany niespełniający wymagań ustawy *o wyrobach budowlanych*.

Zaniechanie tych działań należy uznać za nieprawidłowość, a odpowiedzialnymi za to są osoby prowadzące kontrolę u producenta i następujące po niej postępowanie administracyjne.

W odniesieniu do 4 zgłoszeń, organ nie wszczynał postępowań administracyjnych z uwagi na poniższe:

- w odniesieniu do 1 sprawy³⁴ organ nie objął kontrolą wyrobu budowlanego będącego przedmiotem zgłoszenia. Organ wyjaśnił³⁵, że *w trakcie kontroli ustalono, iż wyrób w momencie wszczęcia kontroli był już wycofany z obrotu na dowód czego producent przedstawił oświadczenie z dnia 16 maja 2023 r. Kontrolowanie dokumentów wyrobu, który nie jest w obrocie byłoby bezcelowe. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości ewentualne wszczęcie postępowania administracyjnego byłoby bezprzedmiotowe, w świetle braku wyrobu budowlanego*. Zauważyć należy, iż zgłoszenie dotyczyło wyrobu budowlanego wyprodukowanego po wygaśnięciu specyfikacji technicznej (Aprobata Techniczna), a więc kontrola dokumentacji technicznej zgłaszanego wyrobu u producenta była konieczna. Organ nie wykorzystał możliwości prawnych określonych w art. 18 *uowb*. W związku z tym należy uznać to jako nieprawidłowość, a odpowiedzialnymi za to są osoby prowadzące kontrolę u producenta. Powyższe może skutkować ponownym wprowadzeniem do obrotu wyrobu budowlanego, który może nie spełniać wymagań ustawowych.
- w odniesieniu do 1 sprawy³⁶ organ nie prowadził czynności kontrolnych względem kwestionowanego wyrobu budowlanego, ponieważ reprezentujący kontrolowanego nie przedłożył deklaracji właściwości użytkowych tłumacząc to tym, że kontrolowana spółka zajmuje się produkcją jedynie konstrukcji stalowych, w tym masztów komunikacyjnych i nie potrafił wyjaśnić okoliczności wystawienia ww. dokumentu. Zauważyć jednak należy, że reprezentujący kontrolowanego oraz, jak wynika z deklaracji właściwości użytkowych przekazanej przez zgłaszającego, osoba, która w imieniu producenta podpisała deklarację, to ta sama osoba. Zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 305/2011 to producenci odpowiedzialni są za sporządzenie deklaracji właściwości użytkowych oraz oznakowania CE wraz z informacją towarzyszącą. Zatem kontrolowanego należało uznać za producenta i stosownie do tego prowadzić dalsze czynności kontrolne. Zespół kontrolny jednak zakończył czynności kontrolne nie obejmując nimi wskazywanego w zgłoszeniu wyrobu budowlanego, a jak wynika z wyjaśnień³⁷ organu, dalsze czynności celem ustalenia faktycznego producenta nie były podejmowane. Jako nieprawidłowe uznać należy niepotraktowanie kontrolowanego jako producenta lub odstępianie od dalszych czynności w celu ustalenia faktycznego producenta wyrobu budowlanego, a osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowość uznać należy zespół kontrolny. Skutkiem powyższej nieprawidłowości może być, w dalszym ciągu, udostępnianie przez producenta wyrobów budowlanych niezgodnie z przepisami *uowb*.

³⁴ sprawa o sygnaturze: WWB.7781.1.5.2023.AR

³⁵ wyjaśnienia z dnia 22 września 2025 r. znak: BOA.1610.3.2025.MD

³⁶ sprawa o sygnaturze WWB.7781.1.4.2024.MJA

³⁷ wyjaśnienia z dnia 22 września 2025 r. znak: BOA.1610.3.2025.MD

- w odniesieniu do 1 sprawy³⁸ organ przeprowadził kontrolę u sprzedawcy. Czynnościami kontrolnymi objęto wyroby będące przedmiotem zgłoszenia. Zauważyć jednak należy, że, pomimo wykazania nieprawidłowości formalnych, organ nie dokonał zabezpieczenia wyrobów na podstawie art. 22c ust. 1 *uowb* przed dalszym przekazywaniem z uwagi na wyprzedanie tych wyrobów przez kontrolowanego w trakcie trwania czynności kontrolnych. Podobnych sytuacji należy unikać, poprzez zastosowanie z chwilą podjęcia działań kontrolnych właściwego narzędzia prawnego tj. art. 22 ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych* - zabezpieczenia wyrobu na czas niezbędny do realizacji zadań kontroli. Spośród objętych kontrolą wyrobów – producenci dwóch z nich mają siedzibę poza woj. wielkopolskim, a jeden ma siedzibę na terenie woj. wielkopolskiego. W odniesieniu do dwóch ww. producentów organ przekazał informację o nieprawidłowościach do odpowiednich WINB, a w odniesieniu do producenta znajdującego się we właściwości miejscowej, zgodnie z wyjaśnieniami³⁹, WINB podejmie czynności kontrolne w 2025 r.
- w odniesieniu do 1 sprawy⁴⁰ WINB w trakcie czynności kontrolnych ustalił, że kontrolowany sprzedawca, wskazywany w zgłoszeniu, nie posiada na stanie magazynowym wyrobu będącego przedmiotem zgłoszenia.

W odniesieniu do 1 sprawy⁴¹ organ uznał, w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych u producenta, iż wyrób będący przedmiotem zgłoszenia i kontroli nie jest wyrobem budowlanym. W wyjaśnieniach⁴² organ tłumaczy, iż *w wyniku szczegółowej analizy przedstawionych przez producenta dokumentów stwierdzono, że zestaw nie stanowi wyrobu budowlanego w myśl obowiązujących przepisów (uowb oraz Rozporządzenie nr 305/2011) oraz w załączniku 1 „Grupy wyrobów budowlanych objęte obowiązkiem sporządzania krajowej deklaracji właściwości użytkowych oraz wymagane dla tych grup krajowe systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych” do rozporządzenia⁴³ w poz. 18 „Wyroby do usuwania i oczyszczania ścieków” wyszczególniono m.in. podgrupę „Przepompownie i urządzenia (wyroby i zestawy) do oczyszczania i gromadzenia ścieków w miejscu ich powstawania (oczyszczalnie przydomowe, osadniki i zbiorniki)”, nie zaś wyroby lub zestawy, co oznacza, że takie zestawy stanowią całość z przydomową oczyszczalnią, gdyż bez zbiornika nie mają one wpływu na wymagania podstawowe dotyczące obiektów budowlanych. Zgodnie zaś z art. 4 ustawy o wyrobach budowlanych, wyroby budowlane muszą posiadać takie właściwości użytkowe, aby zapewnić obiektom budowlanym spełnienie tych wymagań. Ponadto zgodnie z definicją art. 2 pkt 1 rozporządzenia Nr 305/2011 „wyrób budowlany oznacza każdy wyrób lub zestaw wyprodukowany i wprowadzony do obrotu w celu trwałego wbudowania w obiektach budowlanych lub ich częściach, którego właściwości wpływają na właściwości użytkowe obiektów budowlanych w stosunku do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych”. Sam zestaw, samodzielnie bez zbiornika nie spełnia tego warunku. Niezamontowanie takiego zestawu przy zbiorniku nie wpływa na możliwość odprowadzania ścieków z obiektu budowlanego. Zauważyć należy, iż pracownik uczestniczący w kontroli zwracał się⁴⁴ do GUNB z prośbą o interpretację dot.*

³⁸ sprawa o sygnaturze: WWB.7782.1.13.2025.MD

³⁹ wyjaśnienia z dnia 22 września 2025 r. znak: BOA.1610.3.2025.MD

⁴⁰ sprawa o sygnaturze WWB.7782.1.13.2025.MJ

⁴¹ sprawa o sygnaturze WWB.7781.1.8.2024.ML

⁴² wyjaśnienia z dnia 22 września 2025 r. znak: BOA.1610.3.2025.MD

⁴³ rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 873)

⁴⁴ wiadomość e-mail z dnia 22 lipca 2024 r. oraz 6 września 2024 r.

przedmiotowego wyrobu, a w odpowiedzi na wystąpienie otrzymał informację⁴⁵, iż w ocenie DWB przedmiotowe wyroby uznane są jako wyroby budowlane. Ponadto DWB przekazał organowi pismo jednostki badawczej z informacją, iż w ocenie tej jednostki wyrób objęty kontrolą jest wyrobem budowlanym. Pomimo otrzymanych informacji organ uznał, że objęty kontrolą wyrób nie spełnia kryteriów wyrobu budowlanego w myśl ustawy *o wyrobach budowlanych* i odstąpił od prowadzenia kontroli doraźnej⁴⁶. Takie działanie organu należy uznać za nieprawidłowe, a odpowiedzialnymi za nią są prowadzący kontrolę. Odstąpienie od kontroli skutkuje pozostawieniem na rynku wyrobu budowlanego mogącego nie spełniać wymagań ustawy *o wyrobach budowlanych*.

2.2. Dokumentowanie ustaleń w SNRWB

W dniu 20 grudnia 2021 r. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego skierował pismo⁴⁷ do Wojewódzkich Inspektorów Nadzoru Budowlanego z informacją dotyczącą między innymi wprowadzenia od początku 2022 r. nowego elektronicznego Systemu Nadzoru Rynku Wyrobów Budowlanych (SNRWB) tj., że obowiązek przekazywania danych określonych w rozporządzeniu *w sprawie zakresu informacji o wynikach zleconych badań próbek, przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym i wydanych postanowieniach, decyzjach i opiniach oraz sposobu i terminu przekazywania tych informacji*⁴⁸ powinien być realizowany za pośrednictwem nowego systemu.

Kontrolowany organ w każdym przypadku, gdy wyrób uznawał jako wyrób budowlany, przekazywał informacje o przeprowadzonych kontrolach za pośrednictwem systemu SNRWB, a zakres wprowadzonych informacji zgodny jest z zakresem określonym w rozporządzeniu *w sprawie zakresu informacji o wynikach zleconych badań próbek, przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym i wydanych postanowieniach, decyzjach i opiniach oraz sposobu i terminu przekazywania tych informacji*⁴⁹ oraz treścią akt kontroli.

⁴⁵ znak pisma: DWB.4131.108.2024 z dnia 22 września 2024 r.

⁴⁶ pismo z dnia 13 listopada 2024 r. znak WWB.761.16.2024.ML

⁴⁷ znak DWB.043.12.2021.

⁴⁸ Dz.U. 2015 poz. 2256.

⁴⁹ Dz. U. 2015 poz. 2256

Organ nie wykorzystuje możliwości SNRWB polegającej na generowaniu protokołów przez system. Ustalenia kontroli zapisywane są w edytorze tekstu, z którego wydruk jest przedkładany kontrolowanemu do podpisu. Dopiero w kolejnym kroku treść dokumentów jest kopiowana do systemu SNRWB. Zdaniem organu takie postępowanie jest sposobem udokumentowania większej ilości informacji wykraczających poza SNRWB co *pozwalalo na dokładniejsze dopasowanie protokołu do specyfiki danego wyrobu, przy czym nie stanowił naruszenia obowiązków wynikających z przepisów*⁵⁰. Zauważyć, należy jednak, że przenoszenie informacji pomiędzy edytorem tekstu z SNRWB może generować błędy wynikające z niepoprawnego kopiowania.

Analiza wprowadzonych do SNRWB informacji wykazała ich tożsamość z protokołami w wersji papierowej, jednak zauważyć należy, iż taki system działania generuje dodatkową pracę dla kontrolerów, z uwagi na tworzenie protokołów w programie do edycji tekstu, a następnie przenoszeniu treści do systemu SNRWB, co wpływa na obniżenie efektywności pracy.

Podkreślić należy, że zapis spraw w systemie SNRWB organ prowadzi w sposób prawidłowy, z wypełnieniem wszystkich właściwych zakładek i pól oraz dodawaniem odpowiednich załączników włącznie.

3. Ocena kontrolowanej działalności

Działalność Wielkopolskiego WINB w zakresie objętym kontrolą ocenia się negatywnie.

Stwierdzono nieprawidłowości polegające na tym, że:

- w odniesieniu do 3 spraw⁵¹, organ nie podjął działań względem zgłaszanych możliwych nieprawidłowości przez 193, 395 i 403 dni robocze od otrzymania informacji o nieprawidłowościach do wszczęcia kontroli przez GINB,
- w odniesieniu do 1 sprawy⁵² organ nie podjął adekwatnych działań względem wyrobu budowlanego wprowadzonego do obrotu na terenie Polski na podstawie wzajemnego uznawania, nie zwrócił się do organu nadzoru rynku z kraju pochodzenia wyrobu z pytaniem o zamierzone zastosowanie oraz legalność wprowadzenia tego wyrobu do obrotu,
- w odniesieniu do 1 sprawy⁵³, organ nie wszczął postępowań administracyjnych w sprawie wyrobu budowlanego niespełniającego wymagań ustawy o *wyrobach budowlanych* oraz w sprawie nałożenia kary finansowej na producenta wprowadzającego do obrotu wyrób budowlany niespełniający wymagań ustawy o *wyrobach budowlanych* pomimo posiadanego dowodu w postaci sprawozdania z badań, przekazanego przez inny WINB, zawierającego negatywny wynik badania próbki wyrobu budowlanego,
- w odniesieniu do 1 sprawy⁵⁴, odstąpienia od kontroli producenta wyrobu budowlanego wyprodukowanego i wprowadzonego do obrotu po wygaśnięciu specyfikacji technicznej,
- w odniesieniu do 1 sprawy⁵⁵, odstąpienia od kontroli wyrobu budowlanego, u podmiotu wskazanego w deklaracji właściwości użytkowych jako producent, jedynie na podstawie oświadczenia o tym, że nie jest on producentem wyrobu budowlanego oraz

⁵⁰ pismo BOA.1610.3.2025.MD z dnia 22.09.2025 r

⁵¹ zgłoszenia zarejestrowane jako WWB.761.18.2024.MD; WWB.761.3.2024.MD; WWB.761.1.2024.MD

⁵² sprawa o sygnaturze WWB.760.11.2022.AR

⁵³ sprawa o sygnaturze WWB.7781.1.3.2024.ML

⁵⁴ sprawa o sygnaturze: WWB.7781.1.5.2023.AR

⁵⁵ sprawa o sygnaturze WWB.7781.1.4.2024.MJA

niepodjęcia działań względem kolejnych podmiotów mogących być odpowiedzialnymi za wprowadzanie wyrobu do obrotu,

- w odniesieniu do 1 sprawy⁵⁶, niepodjęcia stosownych działań względem wyrobu budowlanego będącego przedmiotem zgłoszenia pomimo opinii GUNB oraz jednostki badawczej wydanej na prośbę kontrolerów, iż wyrób ten jest wyrobem budowlanym.

Wyżej wskazane nieprawidłowości mogą skutkować pozostawieniem na rynku wyrobu budowlanego mogącego nie spełniać wymagań ustawy o *wyrobach budowlanych*.

Stwierdzono także uchybienia odnoszące się do:

- niepowiadamiania poszczególnych zgłaszających, nie będących WINB, przekazujących zgłoszenia dotyczące możliwości naruszenia przepisów ustawy o *wyrobach budowlanych* o działaniach względem wyrobu.

Zauważyć należy, iż dobrą praktyką jest informowanie przekazującego zawiadomienie o możliwych nieprawidłowościach dotyczących wyrobu budowlanego o działaniach planowanych do podjęcia oraz już podjętych działaniach. Działanie takie służy budowaniu zaufania obywatela względem organów administracji, a także poprawia wymianę informacji, komunikację pomiędzy poszczególnymi organami nadzoru rynku.

4. Zalecenia pokontrolne

Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazany został Wielkopolskiemu WINB przy piśmie z dnia 8 grudnia 2025 r. (znak sprawy: DWB.42.2.2025). Data doręczenia dokumentu 15 grudnia 2025 r.

Pismem z dnia 29 grudnia 2025 r. (znak: BOA.1610.3.2025.MD) Wielkopolski WINB wystosował zastrzeżenia do treści projektu wystąpienia pokontrolnego, a tym samym do oceny działań w nim zawartej. W odpowiedzi Główny Urząd Nadzoru Budowlanego przesłał pismo, w którym oddalił zastrzeżenia organu oraz potwierdził swoje stanowisko zawarte w projekcie wystąpienia pokontrolnego⁵⁷. W terminie wynikającym z art. 42 ust. 4 ustawy o *kontroli w administracji rządowej*, tj. 5 dni roboczych od dnia otrzymania zawiadomienia o odrzuceniu zastrzeżeń, kierownik jednostki kontrolowanej nie wniósł pisemnego odwołania do kierownika jednostki kontrolującej

W związku z powyższym, wobec dokonanych ustaleń i ocen przedstawionych w projekcie wystąpienia pokontrolnego, a następnie w wystąpieniu pokontrolnym, zalecam:

1. niezwłoczne podejmowanie działań wobec zgłaszanych nieprawidłowości wyrobów budowlanych, a w przypadku odstąpienia od działań kontrolnych każdorazowe udokumentowanie takiego stanu rzeczy w formie pisemnej notatki służbowej, dołączanej do akt sprawy. Notatka taka powinna w sposób wyczerpujący dokumentować fakt dokonania pogłębionej analizy danej sprawy wraz ze wskazaniem jakimi przesłankami kierował się organ odstępując od dalszych działań,
2. w przypadku wyrobów budowlanych wprowadzanych na polski rynek na zasadzie wzajemnego uznawania, co do których organ posiada informacje o możliwych nieprawidłowościach, kontaktować się z organami nadzoru rynku z kraju pochodzenia wyrobu budowlanego, w celu uzyskania informacji dotyczącej jego zastosowania oraz legalności wprowadzenia tego wyrobu do obrotu,
3. w przypadkach posiadania dowodu niezgodności wyrobu z *uowb*, w postaci sprawozdania stwierdzającego niespełnienie zadeklarowanych właściwości

⁵⁶ sprawa o sygnaturze WWB.7781.1.8.2024.ML

⁵⁷ pismo DWB.42.2.2025 z 3 marca 2026 r.

użytkowych, wszcząć postępowania administracyjne w sprawie nieprawidłowości wyrobu budowlanego. W trakcie postępowania organ powinien dokonać oceny czy stosowanie tego wyrobu, zgodnie z jego zamierzonym zastosowaniem, może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa użytkowania, w związku z uzyskanym wynikiem badania. Oceny takiej należy dokonać m. in. na podstawie dowodów przedstawionych przez podmioty posiadające odpowiednią znajomość związków zachodzących między charakterystykami wyrobu a zamierzonym zastosowaniem,

4. prowadzenie czynności kontrolnych u producentów, także w przypadku gdy wyrób budowlany nie jest dostępny w magazynie producenta. Kontrola taka powinna dotyczyć dokumentacji określonej m. in. w art. 10a ust. 1 *uowb* lub art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 305/2011 w odniesieniu do wyrobu będącego przedmiotem zgłoszenia.
5. w odniesieniu do sprawy o sygnaturze WWB.7781.1.4.2024.MJA dokonanie ponownej analizy łańcucha dostaw wyrobu objętego kontrolą w celu ustalenia faktycznego producenta wyrobu oraz, w razie potrzeby, przekazać ustalenia odnoszące się do tej sprawy do organów ścigania celem podjęcia stosownych działań,
6. wszczęcie działań kontrolnych u podmiotu/producenta w odniesieniu do sprawy WWB.7781.1.8.2024.ML, uznając, zgodnie z odpowiedzią GUNB⁵⁸, iż wyrób wprowadzany przez niego do obrotu jest wyrobem budowlanym,
7. powiadamianie wszystkich przekazujących zgłoszenia dotyczące możliwości naruszenia przepisów ustawy o *wyrobach budowlanych* o planowanych działaniach względem wyrobu budowlanego.

Mając na uwadze powyższe, proszę o przedstawienie, w terminie 60 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu powyższych zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

5. Pozostałe informacje i pouczenia

Ustaień i ocen zawartych w wystąpieniu pokontrolnym dokonano na podstawie dowodów zebranych w toku czynności kontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron postępowania.

**Kierownik jednostki
kontrolującej:**

*wz. Głównego Inspektora
Nadzoru Budowlanego*

Filip Prusik-Serbinowski

*Zastępcą Głównego Inspektora
Nadzoru Budowlanego*

(dokument podpisany elektronicznie)

.....

⁵⁸ znak pisma: DWB.4131.108.2024 z dnia 22 września 2024 r. wraz z pismem jednostki badawczej z informacją, iż w ocenie tej jednostki wyrób objęty kontrolą jest wyrobem budowlanym

(podpis)

Otrzymują:

- 1) adresat
- 2) aa

Do wiadomości:

Wojewoda Wielkopolski